

עמוד "שבועי" 271

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

life אכילס

עבת אסיבת נפס

בשבת שעברה התכנסו חברי "משבי רוח – הדור הבא", למפגש מסכם של שנת הפעילות הנוכחית. וכך כתבה לימור ספראי (מעלה גלבע, רכזת נוער וצעירים בקבה"ד): אז מה אנחנו עושים בדרך כלל בשבת? סועדים כיד המלך, מתפללים בבית הכנסת ברוב עם, ישנים, קוראים עיתון, הולכים לשיעור... שבת מטות-מסעי שלנו הייתה קצת אחרת ומיוחדת במינה. התקבצנו, 12 זוגות על טפס הרב, לְשַׁבַּת מלאת רוח והשראה. לאחר שנה שלמה של למידה חודשית אל תוך הלילה הגיע הזמן לעסוק בעתיד. לאורך השבת שהתקיימה בגבעת וושינגטון (תודה!) נפגשנו לשיחות מרתקות ולעיתים אף מרגשות עם נח חיות, זאב ספראי ואברהם שטיין. התווכחנו, שאלנו, למדנו, התגלגלנו אחורה וקדימה בזמן, והספקנו גם להתפלל, לשחק עם הילדים, לאכול, לשיר, לטייל ולצחוק. ואפילו לפני שבת לראות סרט מומלץ ולדון בו... התגבשנו לחבורה מופלאה שלצד רצונה ללמוד, ליצור ולהשפיע, היא אינה חיה במגדל השן, אלא כאן ועכשיו בחיים היומיומיים, הגיוון האנושי בה רב ומשמח ומצב הרוח שלה נהדר. השבת הייתה סִפָּא לשנה מחכימה ומרתקת וְרִישָׁא לשנה נוספת כזאת ויותר. תודה לכל השותפים שבה! מוזמנים להצטרף!

מלמ"ר

ישיבת המזמו"ר נפתחה בקיבוץ נווה איתן שבעמק המעיינות, במפגש מופלא ומעניין עם אנשי "חקלאות בעמק" – קבוצת צעירים בוגרי צבא שבאו לפריפריה לעבוד בחקלאות, גם ממניעים של "עבודה מועדפת" וגם – ובעיקר – מתוך רצון לעבוד בחקלאות ובהמשך אולי אף להתיישב בפריפריה. התכנית הזו, כמו אחיותיה "רגבים", "חוות הכשרה" ועוד, מהוות חממה לדור ההמשך בחקלאות ובהתיישבות, ואנחנו פועלים לחיזוקן והפצתן. החלק המרכזי של ישיבת המזמו"ר נערך במושב השיתופי-דתי שדמות מחולה, בנוכחות כ- 95% (!) מחברי המזמו"ר. לאחר שהרב אלישע פיקסלר, המרא דאתרא, לימד משניות לזכר חברי התנועה שהלכו לעולמם, פתחו, בירכו והציגו את היישוב המזכיר נדב אמיתון, ודודו ישראל, מרכז המשק. דיוני המזמו"ר וההחלטות שהתקבלו התמקדו בשלושה תחומים: משאבי אנוש, תקציב התנועה ופעילות הוועדה הרעיונית-מדינית. בתחום משאבי אנוש הוארכה פה אחד כהונתו של אמיתי פורת בשנה אחת, ואושר – ברוב גדול אך לא בפה אחד – מיתווה העבודה שהציעה המזכירות הפעילה במחלקות הביטחון והחינוך. לאחר הסבר שנתן ידידיה צור על הדרכים שבהן פעלנו לצמצום ההוצאות ולעדכון התקציב, עד להצגת מאזן חיובי עם עודף קטן, אושר התקציב המעודכן. לבסוף התקבלה הצעת הוועדה הרעיונית-מדינית, כפי שפורטה כאן בשבוע שעבר, לשינוי בהרכב הוועדה ובהגדרת מטרותיה. תודה רבה על האירוח המושלם של חברי שדמות מחולה. שמחנו להיות בביתכם ולהכיר את יישובכם!

פּוּרָט אַנְהַלּוֹת הַיַּיִף הַרְק

מנהלות הגיל הרך התכנסו השבוע במעלה גלבוע, למפגש סיום שנה ופרידות, ועל כך מדווחת נירית אפרתי (קבוצת יבנה, מרכזת הגיל הרך בקבה"ד): התחלנו את היום בשיעור של ד"ר שולמית קיציס בנושא 'מדרשי רבה וסיפורי חידה'. למדנו מן המקורות על כוחו של ההומור, וכיצד סיפורי חידה מאפשרים לנו להתמודד עם המציאות מתוך עמדה פנימית חזקה. החורבן, למשל, לא נבין אותו אבל נוכל ללמוד להגיב מתוך שליטה, מתוך התרפקות, מתוך נקודת החוּזק, שהרי 'את הרוח לא ניתן לשבור'. אח"כ יצאנו לסיור קצר בשבילי מעלה גלבוע, בנוף עוצר נשימה. גילה קפלן, מנהלת מערכת הגיל הרך של הקיבוץ, תיארה את המקום ואופי הקהילה, ובהדרכתה סיירנו בגנים החדשים, שנבנו ונבנים במעלה גלבוע במימון משרדי הממשלה (בזכות הילודה המרובה, כן ירבו...), ובדילמות, המורכבויות והקשיים הטמונים בכך, שהרי קשה לעשות התאמות בין תוכנית הבניה הממשלתית לסדר היום החינוכי של הגן הקיבוצי. לסיום השנה נהנינו יחד בסדנא משותפת בקליעת סלים אצל סימה-סלימה, בכניסה לקיבוץ חפצי-בה, שם נפרדנו ואיחלנו ל-4 מנהלות מסיימות ברכת הערכה והצלחה: אורלי מעין הנצי"ב, יהודית מכפר עציון, עידית מטירת צבי וציפי שרעבי ממשואות יצחק. הפורום יצא לפגרת קיץ, וניפגש בע"ה אחרי החגים.

אַסַּע בֵּין צוּלְמַת

על כביש 1 בין ירושלים לתל אביב שוכן לו המתח המתמיד בין עולם של מסורת, שימור וקודש, לבין עולם של מודרנה, חול, התחדשות. יצאנו עם בוגרי כיתות י' למסע בעקבות המתח הזה. 55 חבר'ה עם תיקים גדולים על הגב ובחוליות קטנות, קיבלו מעטפה והחלו במשימה הגדולה: לפצח את מקומנו על המתח הזה. בריצה ממקום לא נודע אחד למקום לא נודע אחר פגשו החבר'ה דמויות, מקומות, סיפורים וחוויות מהעבר ומהווה, הם נתקלו בערכים יציבים, באנשים מיוחדים (תודה לאפרים בק ומוקי צור!), במשימות מצחיקות ובאתגרים לא פשוטים. בסופם של שני ימי המסע ניתן לומר כי החוויה הבלתי אמצעית הפגישה אותם בעיקר עם שאלות גדולות ותשובות שונות. דבר אחד ברור – גם ירושלים על כל מהותה וגם תל אביב על כל היבטיה הינן חלק בלתי נפרד מאבן קיומנו ומדרך חיינו. וכיצד מאזנים? וכיצד בוררים את המוץ מתוך התבן? בואו למסע הבא ותגלו...

אַחַנָּה אֶרְוָה הַצְּמֻדָּה – כִּיתָה ח'

אם תגיעו לטיול במורדות 'ההר הירוק תמיד' תגלו בכל האזור פינות חמד חדשות: בית עץ תבוי בצמרת, סינגל אופניים מטופח, מעלה מדרגות מסודר אל תצפית מהממת, ספסל נוח לישיבה, ואפילו שלטים מאירי עיניים יקדמו את פניכם ויובילו אל הפינות הקסומות הללו. אם תוסיפו ותשאלו, תגלו שהחפירות הארכיאולוגיות באזור התקדמו לא מעט, שנוצר שביל מספרים חוויתי לילדים צעירים בבית ספר קטן, ועוד ועוד. והיכן אנחנו בתמונה? כ-70 בני ובנות כיתה ח' מרחבי הקיבוץ הדתי הטביעו חותם באזור הכרמל, ובכך הוכיחו שכמו אנשי "גדוד העבודה" ששח"ל ראה בהם דוגמא ומופת, כך היו נערינו ונערותינו: "אנשים מוכנים ומזומנים תמיד". בעבודה קשה, בחוס הקיץ המפרך, פגשו הילדים את היכולות שבתוכם – לעבוד, ליצור ולפתח. הם התחברו לנופיה ואדמתה של הארץ דרך העבודה והטיול; גילו את כוחה של קבוצה בשיתוף וביחד; למדו ערבות הדדית ומשימתיות מה הן, וגם להוקיר ולהעריך את עבודת ועובדי הכפיים. כאן המקום להודות למקום המופלא שאירח אותנו: 'חאן יותם' שבחוף הכרמל – מקום מיוחד של התנדבות, טבע ומוסיקה, אהבת אדם וסביבה. היה מרשים עבורנו ועבור בני הנוער לפגוש את ניר ואת היצירה שלו.

השדולה החקלאית הכנסת

שר החקלאות, ח"כ אורי יהודה הכהן אריאל, זכה בכניסתו ובתום דבריו לתשואות רמות מהקהל הרב שמילא עד אפס מקום את "אולם ירושלים" שבמשכן הכנסת. ההתכנסות, שנועדה מלכתחילה לציין בחגיגות את הקמתה של השדולה החקלאית, הפכה להיות מפגן תמיכה מרשים באנשי ההתיישבות ובחקלאים הפזורים לכל אורכה ורוחבה של מדינת ישראל, ובעיקר בפריפריה ולאורך הגבולות. מלבד 5 הח"כים העומדים בראש השדולה – ברושי, בר-לב, וקנין, ילין ועטר – הגיעו להתכנסות עוד למעלה מ-10 חברי כנסת, ובראשם ח"כ יצחק (בוזי) הרצוג, יו"ר האופוזיציה, וכולם הבהירו שלא יצביעו בעד הרפורמות שהניח האוצר לקראת הדיון בחוק ההסדרים. באזני ראשי תנועות ההתיישבות, נציגי החקלאים ועשרות חברי מושבים וקיבוצים שהגיעו מכל רחבי הארץ, אמר שר החקלאות: "החקלאות היא קודם כל ערך, ובהתאם לכך צריכה להיות ההתייחסות אליה. אנחנו נדאג לכך שלא תהיינה רפורמות ללא הידברות מוקדמת עמנו", והמשיך יו"ר האופוזיציה: "עלינו לשנות את התודעה הלאומית. מולדת לא רוכשים במילים אלא בזיעת אפיים של עובדי אדמה. אנחנו נסייע כמיטב יכולתנו לביסוסה של החקלאות שהיא נשמת אפה של ההתיישבות ומרכיב חיוני בחוסנה של המדינה". נחמיה רפל העלה את בעייתיות הרפורמה המוצעת בענף המדגה, ואמר: "האוצר מקדם בכוחניות מהלכים שהשפעתם הרסנית על חבל ארץ שלם, ומכאן צריכה לצאת האמירה הברורה, שלא נסכים לשום מהלך חד-צדדי. רפורמה שלא תסוכם עמנו מראש – לא תתבצע". דובי אמיתי, נשיא התאחדות החקלאים הוסיף: "החקלאים אינם הבעיה של יוקר המחייה, אלא הפתרון. אם המדינה לא תשכיל להשתמש בכלים שיש בידה כדי להוריד את פער התיווך שגורפות רשתות השיווק – החקלאות תתמוטט".

תיאטרון צרות – מאת יצחק

אולם האירועים של משואות יצחק היה מלא מפה לפה לרגל ההצגה החגיגית של "לספר כדי לחיות" – תיאטרון יגדות בהשתתפות שורדי השואה חברי משואות יצחק, נציגי הדור השני ותלמידי כיתות ז'-ח' שהם בני הדור השלישי. עזרא ועירית דגן, המובילים את היוזמה והמופְּרָים באחדים מקיבוצינו שכבר נחשפו לעשייתם הברוכה, הצליחו לגעת בשורשי הסיפור של אחדים מוותיקי היישוב, ובעזרת עשרות חברים וצעירים מכל הגילים העלו על הבמה מופע מרשים וייחודי. הרב מאיר נהוראי, מרא דאתרא, פתח ואמר: "במהלך השנה האחרונה, מדי יום שלישי, התגבשה קבוצה שהפכה במשך הזמן למקשה אחת. הבריה התיכון של הקבוצה היה סיפור של חיים ומוות, של חורבן והצלה. צעירים שנולדו אל תוך מדינה משגשגת נחשפו לסיפור קשה ומצמרר. העברת הלפיד מהדור ששרד לדור הצעיר לא בא לידי ביטוי רק בשמיעה והקשבה אלא במשחק משותף, ובפעילות אמנותית שביכולתה לגשר על פערי השפה. המשחק היווה בסיס לשותפות אמיתית בין הצעירים בני הדור השלישי לבני הדור הראשון. בתווך עמדו בני הדור השני, זה שמצד אחד חי בצילה של השואה וספג את משקעיה, ומצד שני המשיך את התקומה והבנייה בארץ. ... כבן לדור שני שהתייתם מאמא יקרה, שלא נמצאת כאן היום אבל הסיפור שלה מוזכר ומונצח, אני מתרגש ומזיל דמעה ואומר בשליחותה של אמא ז"ל: אנחנו ניצחנו. ההנצחה שלכם הוא הניצחון שלנו. ברוח אלו הימים, שאנו מבכים את חורבן בית המקדש וזוכרים את כל עברנו מחטא המרגלים ועד השואה הארוכה, אנו יודעים שעם צריך לזכור את עברו על מנת שיוכל להפיק לקחים בעתיד". מרשים, מרגש ומעורר כבוד!

ענת פופ

נחמיה רפל וחברי המלכירות הפעילה